

GOUVERNEUR
VAN
NEDERLANDS NIEUW-GUINEA
CH.W.

No. : 997/GEHEIM. *10969* *23/3* *K.*
Bijlagen : 3 (drie).-
Onderwerp : Bezoek Brigadier-General *1/11-3-56*
D.M. CLELAND.-
=====

AFDELING NIEUW-GUINEA			
No.	Inzch.	v. ind. d. d. d.	algemeen
<i>10969</i>	<i>23/3</i>	<i>K.</i>	

2007
EXHIBITUM
DATUM: 23 maart '56
KAB. LETT. R 15
AG. No 618
BOSS. No *G. 10.416*

Hollandia, *17* maart 1956.-

A A N :

Zijne Excellentie de
Minister van Overzeese Rijksdelen
te

's-G R A V E N H A G E.

Bij de aanbieding van de op het bezoek van de Administrator van Papua and New Guinea en Mrs. Cleland betrekking hebbende bescheiden, t.w. een kort zakelijk verslag van het bezoek, de resultaten van de eindbespreking met de heer Cleland en zijn telegram van 12 maart 1956, zij het mij vergund Uwer Excellentie buiten hetgeen reeds werd medegedeeld nog bekend te stellen, dat de zeer innemende en belangstellende wijze, waarop de heer en mevrouw Cleland hier ieder tegemoet zijn getreden, een sfeer van warme vriendschappelijke gevoelens heeft gewekt. Ook de sportieve wijze, waarop zij de ongemakken van de reis verdragen hebben (de tocht naar en van Merauke was geen kleinigheid) viel bijzonder te appreciëren.

De betrekkelijk lange duur van hun verblijf opende bovendien gelegenheid om zaken in een rustige sfeer te bespreken. Daarbij is overigens van geen van beide zijden gestreefd naar een uitvoerig treffen van allerlei regelingen. Veel meer is een nadere uitwerking gegeven aan de wijze, waarop in voorkomende omstandigheden contact zal worden gezocht.

Over de politiek is vrij weinig gesproken. Er is echter één moment dat wel van belang is.

Op de eerste avond-receptie te mijnen huize schijnt een der aanwezige dames Mrs. Cleland gezegd te hebben, dat de Nederlanders hier zich nog altijd niet geheel veilig gevoelen ten aanzien van de voornemens hunner Regering. Wie het geweest is, is mij niet bekend. Mrs. Cleland sprak er echter tegenover mijn echtgenote haar bevreesding over uit, die die bevreesding alleen maar delen kon.

Het leek mij niet raadzaam aanstonds op dit geval in te gaan. Op Biak kwam echter een gelegenheid, toen ik na de rondrit met mijn gasten aan de thee zat. Bij die gelegenheid merkte Mrs. Cleland op, dat zij het er juist met haar man over gehad had, nu toch wel overtuigd te zijn, dat wij niet van plan waren weg te gaan.

Dit bood mij de gelegenheid de opmerking te plaatsen, dat er desondanks nog altijd mensen zijn, die bevreesd zijn voor hetgeen de Regering doen zal, hetgeen wel historische gronden heeft, maar geen zakelijke. Daarbij stelde ik persoonlijk in deze nooit zo heel bevreesd geweest te zijn, omdat voor Nederland de konsekventies van het kwijt proberen te raken altijd ernstiger zijn dan die van het behouden. En voorts, dat overigens met de opzegging der Unie de zaak toch weer geheel anders is komen te liggen.

Ik geloof overigens niet, dat er veel twijfel is blijven bestaan aan ons voornemen hier te blijven. Wat hier na de souvereiniteitsoverdracht is opgebouwd, wijst te overtuigend in andere richting.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea, *me*

AFGEDAAN BIJ: *verb. 6-4-56 h.*

N. van Baal
J. VAN BAAL.

Ladrij 1625162550

OPGEBORGEN IN
BOSSIE *G/10416*

Kenmerk: GNG 997/geheim.

© NA, archief Minkol., dossierarchief ministerie van Koloniën en opvolgers 1945-110333

http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/17434

Bijlage van het jaarw. wv. dd
17-3-56 no 99/6

VERTROUWELIJK

RESULTATEN VAN DE BESPREKINGEN AAN HET EINDE VAN EEN
BEZOEK GEHOUDEN MET ADMINISTRATOR CLELAND

-o-o-o-o-o-o-

1. Ik zal een contra-bezoek brengen aan Papua/New Guinea, hetzij in september (na de 10de), hetzij in de 2de helft van november 1956. Tegen Kerstmis gaat Adm. met verlof tot maart, zodat het bij verder uitstel volgend jaar april zou moeten worden. Wij zouden dat beiden betreuren.
2. Bij bezoek van een onzer ambtenaren betaalt die ambtenaar eigen reis- en verblijfkosten, die hij verrekent met zijn eigen Gouvernement.
Daarmee komt een einde aan alle bezwaren welke het ontbreken van een vaste balans in uitwisseling van gasten met zich brengt.
3. Wanneer conferenties gehouden worden over gezondheidszorg, onderwijs en landbouw zullen over en weer uitnodigingen worden gezonden tot bijwonen daarvan door een vertegenwoordiger. Uitvoerig onderwerp van bespreking vormden de residenten-conferenties, die in Papua/New Guinea te beginnen met dit jaar zullen werken met van te voren gereed gemaakte "papers". Ook hiervoor zal een uitnodiging aan ons worden gestuurd. Wanneer desernijds een afgevaardigde gestuurd wordt, zal ik er waarschijnlijk de voorkeur aan geven de heer Baarapul te zenden. Wij waren het erover eens, dat een bijwoning van elkanders residenten-conferenties in een ander vlak ligt dan het bijwonen van technische conferenties. Op residenten-conferenties komen telkens dingen ter sprake, die men bij voorkeur binnenskamers behandelt. Dit bijwonen zal zich derhalve alleen kunnen uitstrekken tot van tevoren duidelijk onlijnde onderwerpen. Daarbij is vooral het persoonlijk contact en de uitwisseling van inzicht over die onderwerpen van belang. Dit zo nuttig persoonlijk contact maakt ook, dat het voeren van de besprekingen ter conferentie in het Nederlands, wanneer het conferenties betreft in Nederlands-Nieuw-Guinea, geen overwegend bezwaar is voor bijwonen daarvan door Australische ambtenaren.
Verworpen werd de bijwoning van Missions conferences door afgevaardigden van Missions over en weer.
4. De heer Cleland bood aan een Nederlands bestuursambtenaar voor een tijd toe te voegen aan een district officier in de Highlands bij de voorbereiding der vestiging van een nieuwe bestuurspost. Hij had hierbij het oog op de vestiging van een nieuwe bestuurspost in de nieuw ontdekte vallei. Voor de bezetting van de Baliem kan het zeer waardevol zijn de daarvoor bestemde controleur die voorbereidingen te laten meemaken, althans indien de personeelsformatie zulks toelaat, hetgeen twijfelsachtig is. Nu of later zal echter gaarne van dit aanbod gebruik worden gemaakt.
5. Indien Mackenzie, onze nieuwe "fishery expert", van Tonga naar Nieuw-Guinea reist zal hij, indien hij met gezin reist rechtstreeks naar Biak reizen en reist hij alleen, dan zal hij krachtens hierbij door de Adm. gedane uitnodiging van Sydney via Port Moresby gedirigeerd worden, teneinde het werk van de fishery expert aldaar te leren kennen.

OPGEBOREN IN
DOSSIER G 102/16

6. Grenskwesties welke voorkomen in Zuid Nieuw-Guinea en in de Residentie Hollandia zullen op residentieⁿniveau worden geregeld. De Residenten van Zuid Nieuw-Guinea en de Western Division (Daru) zullen daartoe contact met elkander opnemen. Hetzelfde zal geschieden door de Residenten van Hollandia en Wewak.
7. Van alle rapporten, waarin grenskwesties worden behandeld, zullen wij elkaar over en weer afschrift verlenen.
8. De Directors of Agriculture zullen alle maatregelen treffen, die nodig zijn op het gebied van "Plant- & Animal-quarantaine". Nagegaan zal worden wat er nog aan de formalisering van de regeling betreffende de planten-quarantaine nog ontbreekt. Betreffende de dieren-quarantaine en de invoer van vee zullen besprekingen gevoerd worden door Marley, die in juni naar de Western Division gaat en van daar zal doorreizen naar Merauke om er de situatie te leren kennen en zich vervolgens naar Hollandia zal begeven. Marley zal rechtstreeks met Perk over dit bezoek corresponderen. Met hem zal ook verder al hetgeen de dieren-quarantaine betreft kunnen worden besproken. Mijnerzijds is toegezegd, dat invoer van vee uit Azië bijzonder zorgvuldig bekeken zal worden en "will be strictly reserved".
9. Het is nuttig, dat Mansvelt Beck een bezoek brengt aan het Mekeo district en de Northern Territory om aldaar de rijstbouw in ogenschouw te nemen. Omgekeerd zal Conroy, de rijst-expert van Papua/New Guinea, gaarne een bezoek aan Merauke brengen. Waar tusschen ons hierover overeenstemming bestaat zullen beide heren de regeling van dit bezoek onderling ter hand nemen. Vanuit Papua/New Guinea zal het bezoek van Mansvelt Beck aan de Northern Territory worden geregeld.
10. Dit jaar komen of Henderson of Dwyer naar onze klappers kijken. Dit ter vervulling van een op de South Pacific Commission gemaakte afspraak. De betrokken directeuren zullen de datum van dit bezoek onderling bepalen. In dit geval zullen de reiskosten van Dwyer of Henderson niet voor rekening komen van Papua/New Guinea, maar hetzij voor die van de S.P.C., hetzij voor ons.
11. Bierdrager zal Gunther uitnodigen tot een bezoek aan dit gebied.
12. Groves en zijn opvolger zullen hier volgend jaar een bezoek brengen, tenzij Kroeskamp dit bezoek van Groves nu reeds zou kunnen verwerken.
13. Van onze kant werd verzocht om 2 houtvesters een bezoek te laten brengen aan Papua/New Guinea om kennis te nemen van de daar gebruikte methoden tot bosverbetering en vernieuwing. Onze Director of Agriculture zal daartoe aan de Director of Forestry te Port Moresby schrijven. Hij zal dit doen omtrent september van dit jaar, wanneer de Director of Forestry van verlof terug is.

14. Wij zouden gaarne volledig op de hoogte komen van het inrichten van het Pacific Islands Regiment als voorbeeld voor een eigen Papoea Vrijwilligers Corps, dat ter beschikking zou staan van de Marine. Ik vroeg of het mogelijk zou zijn, dat daartoe de Overste Honig, uiteraard in burger, een bezoek zou brengen aan Papua/New Guinea. E.e.a. valt immers buiten onze overeenkomst tot samenwerking. De heer Cleland seide dit bezoek op prijs te stellen en daartoe toestemming te zullen vragen in Australië. Hij merkte nog op, dat de persoon van de heer Honig hem voor dit bezoek bijzonder geschikt voorkwam.
15. Een der ambtenaren van Port Moresby zal een bezoek brengen aan de zeevaartschool te Hollandia. Daartoe zal een der directeurs zich richten tot dr. Schregardus.
16. Een man van het Department of Works zal een bezoek brengen aan Hollandia en zich daartoe wenden tot Ir. Wiechers. Hij zal zich op de hoogte kunnen stellen van alles wat samenhangt met onze huizenbouw, waar ook in Nederlands-Nieuw-Guinea.
17. Dr. Cowan zal zich richten tot de Director of Civil Affairs wanneer een bezoek schikt van de heer Van Ravenswaay Claasen voor bestudering van de politie-opleiding in Papua/New Guinea.
18. Ir. Wiechers zal over het bezoek van Van Lottum schrijven aan de Director of Civil Affairs met een "copy of instructions" voor de heer Rule, de opvolger van Arthur.
19. Overeengekomen werd, dat alle bezoeken, waar onzerzijds principieel overeenkomst over bestaat, geregeld zullen worden tussen de betrokken directeurs. Bezoeken voortvloeiende uit persoonlijk contact tussen deze directeurs, welke daarvan een logisch gevolg zijn, zullen ook door hen geregeld kunnen worden met dien verstande, dat zij ons vooraf elk binnen eigen Gouvernement op de hoogte stellen teneinde zich van onze instemming te verzekeren.